

cutting through complexity™

Jogszabályi megfelelés- A kiegészítő jelentés (hitelintézetek)

Csáki Zsuzsanna

2014. December 8.

Tartalom

- 1. Jogszabályi háttér**
- 2. Vizsgálati módszertan**
- 3. Vizsgálati jelentés**
- 4. Szerkezet, tartalom és vizsgálati eljárások**

- I. Értékelés szakmai helyessége
- II. Értékhelyesbítések és leírások
- III. A tartalékképzés vizsgálata
- IV. Tőkemegfelelés, fizetőképesség
- V. Prudens működés
- VI. Ellenőrzési rendszerek
- VII. Nyilvánosságra hozatal

Jogszabályi háttér - Hatókör

Hatókör:

1. Hitelintézetek
2. Pénzügyi vállalkozások – amennyiben a pénzügyi vállalkozás hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás (Hpt.103 §)
3. Fióktelep formájában működő pénzügyi szervezetek– eltérő követelményrendszer, a rájuk vonatkozó számviteli és prudenciális előírásokból kell kiindulni (pl. nincs tőkekövetelmény számítás, tulajdonosi jogok gyakorlása eltérő)

Jogszabályi háttér:

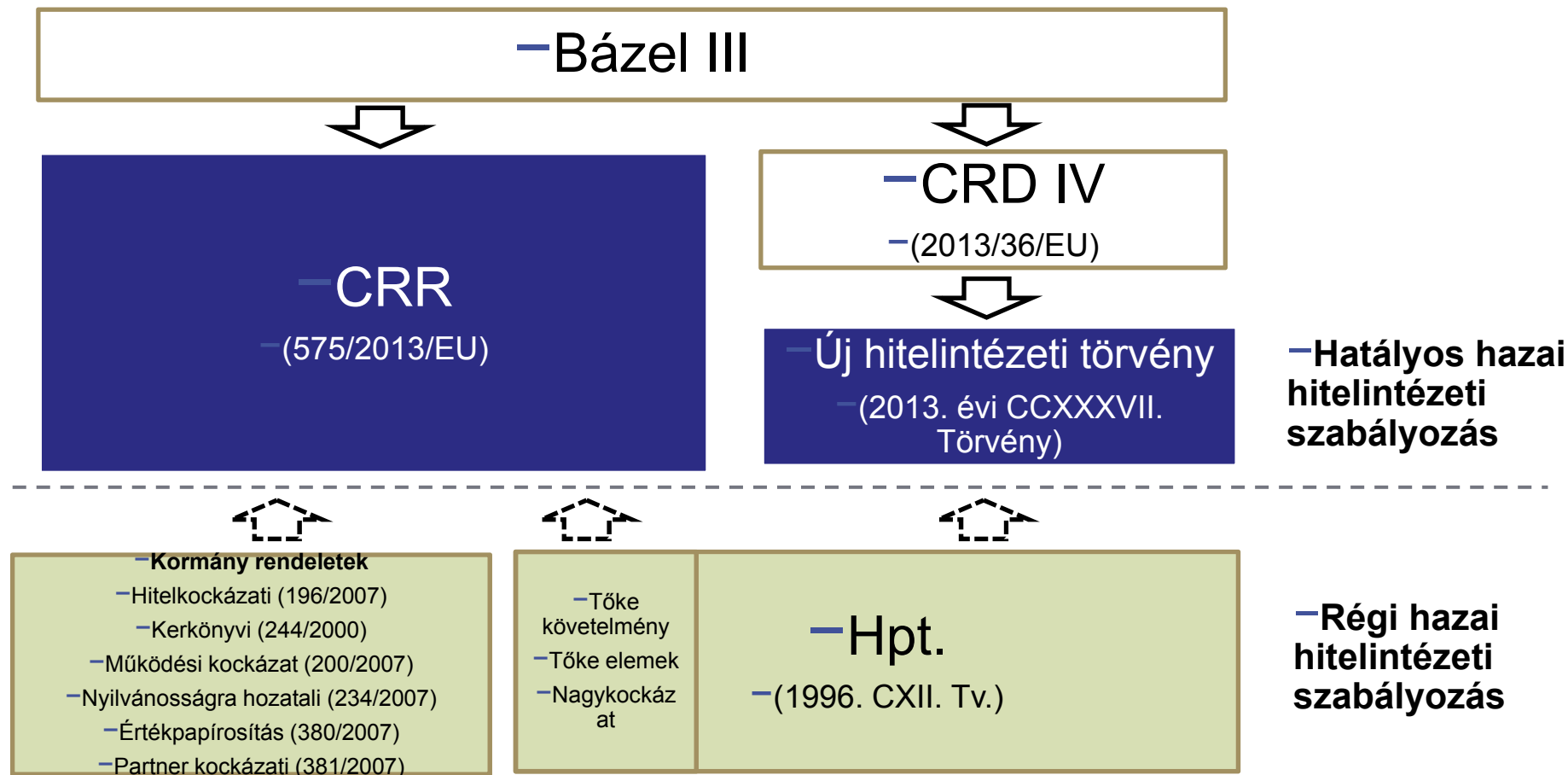
- hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások: 2013. évi CCXXXVII. törvény 263 § (1) és (2) bekezdés

Kiegészítő segédlet:

- Magyar Könyvvizsgáló Kamara és a korábbi PSZÁF 2011.évi közös ajánlása – aktualizálása azóta nem történt meg

Jogszabályi háttér - CRD IV/CRR tagállami alkalmazása

1. A CRR/CRD IV-es szabályozási csomag 2013. június 27-én jelent meg az EU hivatalos lapjában. A rendelkezések többségét alapvetően 2014. január 1-jétől kezdve kell a tagállamoknak, a felügyeleti hatóságoknak és a szabályozott intézményeknek alkalmazniuk.

Jogsabályi háttér – Hitelintézeti törvény

Hpt. 263. §

(1) *A könyvvizsgálónak a hitelintézet éves beszámolójának vizsgálata mellett az alábbiakat is meg kell vizsgálnia:*

- a) az értékelés szakmai helyességét,
- b) az előírt és szükséges értékhelyesbítések és leírások elvégzését,
- c) az előírt és szükséges tartalékok képzésének megtörténtét,
- d) a szavatoló tőkére, a tőkemegfelelésre, folyamatos fizetőképességre, valamint az egyes pénzügyi, kiegészítő pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályok betartását,
- e) az eredményes, megbízható és független tulajdonlásra, illetőleg a prudens működésre vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB tv., a pénzforgalomról szóló jogszabályok, az MNB hatósági határozata betartását, valamint
- f) a megfelelő ellenőrzési rendszerek működését.

(2) *A könyvvizsgálónak az (1) bekezdésben foglaltakra vonatkozó megállapításait külön kiegészítő jelentésben kell rögzítenie, és ezt az igazgatóságnak, az ügyvezetőnek, a felügyelő bizottság elnökének, a Felügyeletnek legkésőbb a tárgyévet követő év május 31-éig meg kell küldenie.*

ÚJ!!!!!!

(3) A hitelintézet könyvvizsgálata keretében a könyvvizsgáló ellenőrzi a nyilvánosságra hozott információk és adatok tartalmát és értékbeli helyességét.

Vizsgálati módszertan

Információk,
dokumentumok

– Jelentés
összeállításakor
beszerzendő

- Felügyeleti jelentés és annak alapját képező főkönyvi kivonat (COREP táblák)
- MNB minősítés
- Jelentés kiadását követő felügyeleti vizsgálatok jegyzőkönyvei

– Audit során
beszerzendő

- szabályzatok
- interjúk
- jelentések, jegyzőkönyvek
- belső ellenőrzés megállapításai
- stb.

A jelentés tartalmát képező információk beszerzése nagyrészt az audit során meg kell, hogy történjen!!!!

Vizsgálati jelentés

- **Tartalma a közös ajánlás struktúráját követi**
- **A múltbeli pénzügyi információk vizsgálata során a 2410. témaszámú, Átvilágítási Megbízásokra Vonatkozó Standard – Az évközi pénzügyi információknak a gazdálkodó független könyvvizsgálója által végrehajtott átvilágítása című standard**
- **A múltbeli pénzügyi információkon kívüli információk vizsgálata során a 3000. témaszámú, „Múltbeli időszakra vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatások” című magyar Nemzeti Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatásokra Vonatkozó Standard**
- **Negatív bizonyosság**
 - Ügyfél interjúk
 - Szabályzatok, eljárásrendek áttekintése
 - Audit eredményeivel való egyeztetés
 - Szűrőpróbaszerű mintavételi eljárások

Szerkezet és tartalom – I. Értékelés szakmai helyessége

A jelentés követelménye:

A) Számviteli politika és annak keretében elkészítendő szabályzatok véleményezése

- Eszközök és források értékelési szabályzata
- Sajátos értékelés előírások

B) Konszolidált számviteli politika és konszolidációs gyakorlat bemutatása

- Csoportszintű prudenciális követelmények betartása
- Konszolidációs könyvelési gyakorlat helyességének értékelése

C) Jogszabálykövetés

- Számviteli politika és annak keretében elkészített belső szabályzatok jogszabályváltozások által megkövetelt módosítások megtörténtek-e

Vizsgálati eljárás:

- Szabályzatok átolvasása
- Ellenőrző listák alkalmazása
- Könyvvizsgálati munka áttekintése
- A bank alkalmazottaival folytatott megbeszélések

INFORMÁCIÓ:

- Banki intranet
- Szabályzatok jegyzéke
- Törvények / kormányrendeletek
- Kibocsátott vélemények
- Könyvvizsgálati dokumentáció
- Csoportszintű előírások, szabályzatok
- Group instrukció

Szerkezet és tartalom – I. Értékelés szakmai helyessége

A jelentés követelménye:

D) Sajátos értékelési előírások értékelése:

- Kiadott vélemények bemutatása
- Eszközminősítés értékelése (jogsabályi összhang)
- Portfólióban rejlő kockázatok bemutatása (minősítés alá vont eszközcsoportok összetételének bemutatása, értékelése)

E) A vizsgált eszközök körének bemutatása:

- A könyvvizsgáló által vizsgált eszközök értékelési szempontból történő bemutatása (mintavételi módszer, lefedettség)
- Állapítottunk-e meg jelentős ÉV/CT hiányt
- A vizsgált egyedi tételek listája (ügyfél neve és kitettség mértéke) felsorolandó a jelentés mellékletében (BANKI HOZZAJÁRULÁS ESETÉN)

VIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK:

- Könyvvizsgálati munka áttekintése
- Monitoring jelentések áttekintése
- Belső szabályokkal való összhang vizsgálata
- Rövid elemzés készítése
- A bank alkalmazottaival folytatott megbeszélések

INFORMÁCIÓ:

- Könyvvizsgálati dokumentáció
- Kapcsolódó felügyeleti táblák
- Banki belső jelentések, jegyzőkönyvek
- Belső szabályzatok
- Korábbi évi kiegészítő jelentés

II. Értékhelyesbítések és leírások

III. Tartalékképzés

A jelentés követelménye:

II. Értékhelyesbítések és leírások

- **Általános észrevételek az értékvesztés elszámolási és visszairási, CT képzési, feloldási és felhasználási gyakorlatával kapcsolatosan**
- **Kereskedési célú és befektetett pénzügyi eszközök értékelésének bemutatása**
- **A devizatételek értékelése**
- **Valós értéken történő értékelés gyakorlata**

III. Tartalékképzés

- **A kockázati céltartalék, az általános kockázati céltartalék, illetve az általános tartalék mozgásainak bemutatása, a jogszabályokkal való összhang vizsgálata**
- **Egyéb céltartalék, lekötött tartalék**
- **Vélemény a tartalékok állományának nagyságrendjéről és összetételéről**

VIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK:

- **Könyvvizsgálati dokumentáció áttekintése**
- **Esetleg rövid elemzés készítése az értékvesztések változásáról**
- **Kiegészítő információ beszerzése, ha szükséges**

IV. Szavatoló tőke, tőkemegfelelés, fizetőképesség

A jelentés követelménye:

- A) Az eszköz forrás gazdálkodás gyakorlatának bemutatása, véleményezése
- B) A bank tőkehelyzetének bemutatása (szavatoló tőke, tőke megfelelési mutató)
- C) *A tőkekövetelmény számítással kapcsolatos feladatok bemutatása*
- D) A Bank jövőbeni biztonságos működését veszélyeztető tételek
- E) A kereskedési könyvben szereplő tételek vizsgálata
- F) Nagykockázat vállalási és befektetési korlátoknak való megfelelés

VIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK:

- Könyvvizsgálati dokumentáció áttekintése
- ALCO jegyzőkönyvek áttekintése
- A belső szabályzatok átolvasása, a gyakorlattal való összhang megítélése
- A bank alkalmazottaival folytatott megbeszélések
- Szűrőpróbaszerű mintavétel (pl. kereskedési könyvi tételek)
- Szavatoló tőke egyeztetése (felügyeleti tábla, beszámoló)

INFORMÁCIÓ:

- Könyvvizsgálati dokumentáció
- ALCO jegyzőkönyvek
- Belső szabályzatok

Tőkekövetelmény és szankciók

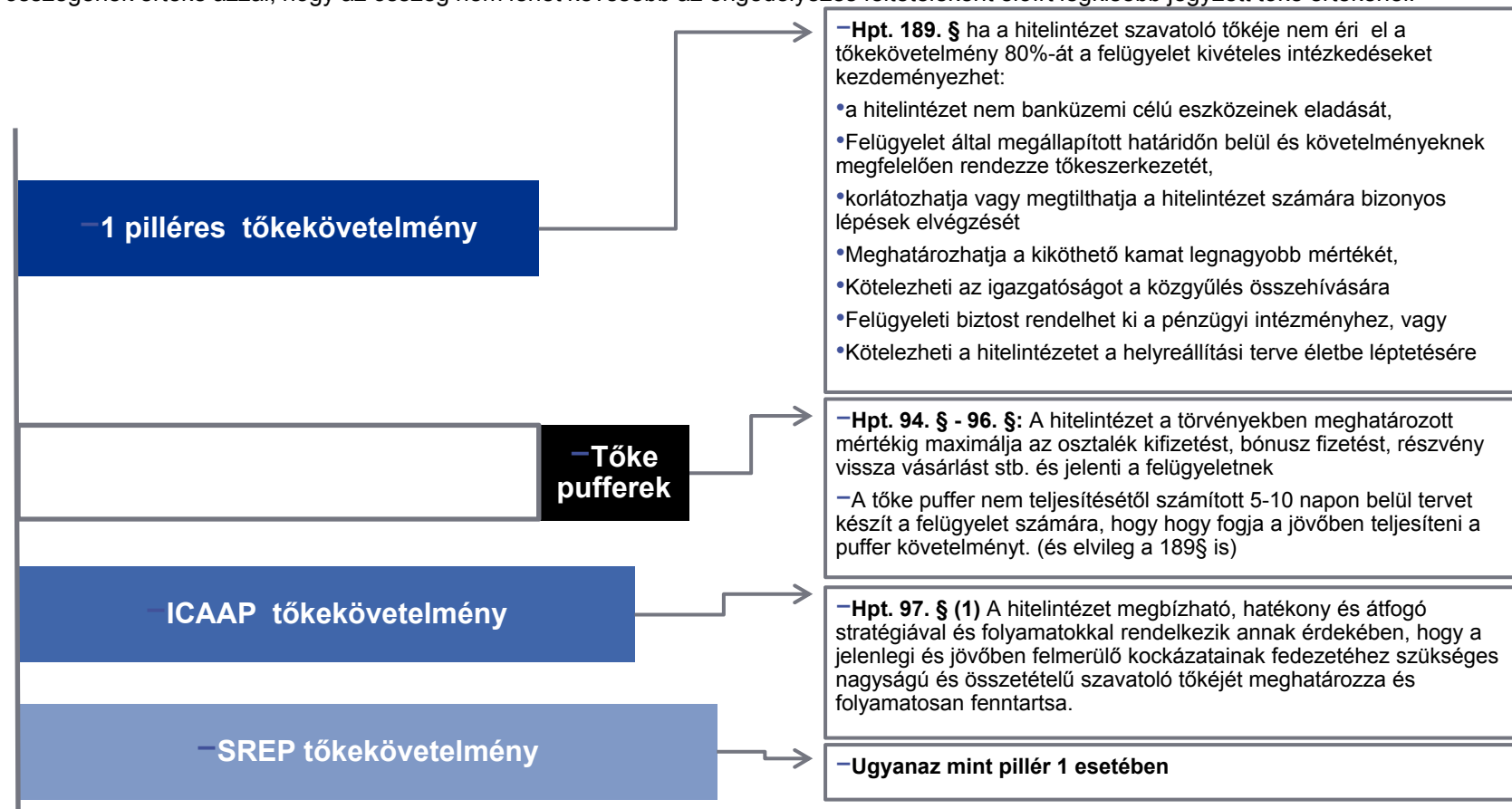
– **Hpt. 79.§(2)** A hitelintézet - a mindenkori fizetőképesség (szolvencia) fenntartása és a kötelezettségek teljesíthetősége érdekében - az általa végzett tevékenység kockázatának fedezetét mindenkor biztosító megfelelő nagyságú szavatoló tőkével rendelkezik, amely legalább

– a) az 575/2013/EU rendelet 92. cikkében meghatározott minimum tőkekövetelmény,

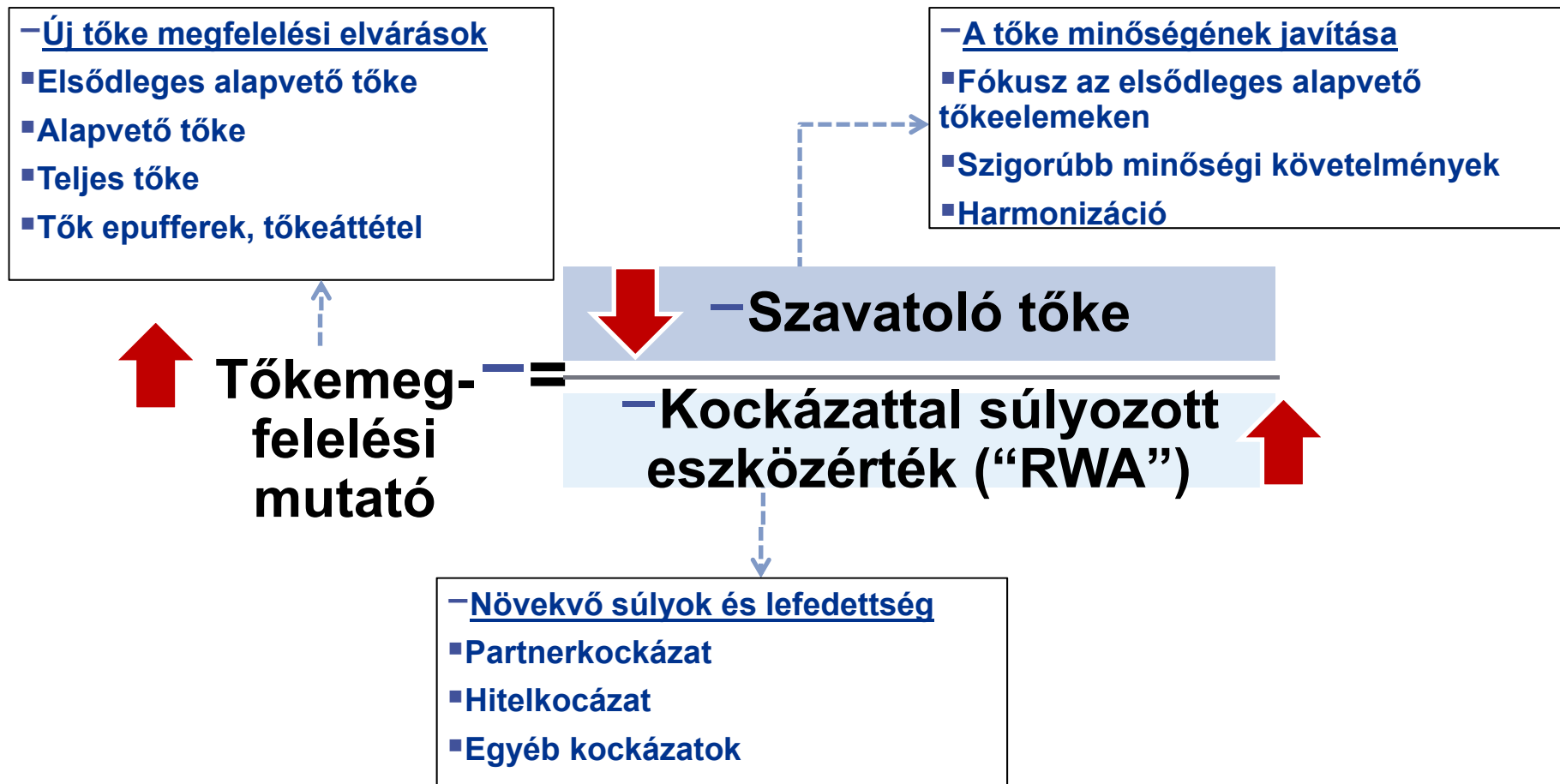
– b) a felügyeleti felülvizsgálat keretében előírt többlettőke-követelmény, valamint

– c) a 86-96. § szerinti kombinált pufferkövetelmény

– összegének értéke azzal, hogy az összeg nem lehet kevesebb az engedélyezés feltételeként előírt legkisebb jegyzett tőke értékénél.

Tőkereform – áttekintés

Új likviditási mutatók – előre mutató vizsgálat!!

–2014-ben még
nem kell alkalmazni

– Liquidity coverage ratio – (LCR)

–**CÉL:** hogy támogassa a bankok likviditási kockázati profiljának a rövid távú ellenállóképességét azáltal, hogy biztosítja, hogy elegendő jó minőségű likvid eszközzel rendelkezzenek ahhoz, hogy túléljenek egy szignifikáns 30 napig tartó stressz-forgatókönyvet.

$$\text{LCR} = \frac{\text{Jó minőségű likvid eszközök}}{\text{Nettó pénzkiáramlás 30 napos időintervallumban}} \geq 100\%$$

–2015-től 60%, 2018-tól 100%

– Net stable funding ratio – (NSFR)

–**CÉL:** hogy támogassa az ellenálló képességet hosszabb időhorizonton addicionális ösztönzők létrehozásával, és ezáltal a bankok még stabilabb forrásokkal finanszírozzák működésüket.

$$\text{NSFR} = \frac{\begin{array}{l} \text{– Elérhető stabil források} \\ \text{– (ASF)} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{– Szükséges stabil források} \\ \text{– (RSF)} \end{array}} > 100\%$$

–2018-tól 60%

Hiányos banki kockázat kezelésre utaló jelek

1. Kiélezett tőke helyzet:

- Ha 8,25% alá csökken a Pillér1 tőkemegfelelés
- Ha SREP szorzó 170% felett van
- Ha az ICAAP tőkemegfelelése 8,5% alatt van

2. Hitel kockázat kezelés és mérés rossz működése:

- Ha jelentős a várt veszteség és a provízió közötti különbség (rossz az értékvesztési módszertan)
- Ha az előző évek tőke követelménye látványosan fluktuál
- Hitelminősítési felül bíráló (Override) 10% /nem minősített állomány 5% felett van
- Ha 10% felett van az tőke számítás során nem elfogadható (uneligable) fedezetek aránya
- Ha van 25% meghaladó nagykockázati pozíció a banki könyvben

3. Rossz kontrol környezet:

- Ha nem készült belső ellenőrzési jelentés az adott évben kockázat kezelési rendszer elemeiről (ICAAP, IRB, stb.)
- Ha 2014-ben nem frissítették a releváns kockázati szabályzatokat (pl. új Hpt, CRR, új Ptk miatt)
- Belső csalás mértéke meghaladja a szavatoló tőke 0,5%-át

V. Prudens működés

VI. Ellenőrzési rendszerek

A jelentés követelménye:

- A tulajdonosi magatartás bemutatása
- Belső szabályzatok megléte, tartalmi megfelelősége
- A felügyeleti és MNB jelentések elkészítésének informatikai rendszere
- MNB törvénynek való megfelelés vizsgálata (kötelező tartalék)
- Felügyeleti és jegybanki határozatok végrehajtásának bemutatása
- Belső ellenőrzés rendszerének bemutatása
- Döntési jogkörök, hatáskörök általános bemutatása
- A belső ellenőrzés függetlenségének megvalósulása

VIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK:

- A belső szabályzatok átolvasása, a gyakorlattal való összhang megítélése
- Panaszkezelés vizsgálata
- MNB levelezés áttekintése
- Pénzmosással kapcsolatos szabályok szűrőpróbaszerű vizsgálata
- Adatszolgáltatás helyességének ellenőrzése az auditált beszámolóhoz + negyedik negyedéves és auditált jelentés közötti eltérések bemutatása
- Az MNB kötelező tartaléknak való megfelelés szűrőpróbaszerű vizsgálata
- A bank szervezeti és működési szabályozására, döntési jogkörökre vonatkozó szabályok áttekintése

INFORMÁCIÓ

- Belső szabályzatok
- Audit során tapasztaltak
- MNB riportok, határozatok, levelezés
- MNB minősítés, levelezés

VII. - Nyilvánosságra hozott információk könyvvizsgálók által történő ellenőrzése

- A Hpt. 2014.01.01.-el lépett hatályba, emiatt a könyvvizsgálónak **legelőször az új törvénynek megfelelően elkészített közzétételeket kell ellenőrizni.**
- A könyvvizsgálónak **valamennyi** – a Hpt. 122-123. §-a alapján – nyilvánosságra hozott információ és adat tartalmi és értékbeni helyességét ellenőrizni kell (nem csak ami levezethető az éves beszámolóból vagy a hitelintézet számviteli rendszeréből).
- A nyilvánosságra hozatal a CRR, illetve a 2014. szeptemberében módosított Hpt alapján legalább **évente egyszer** kötelező.
- Mivel a Hpt. nem ír elő jelentéstételi kötelezettséget, így a **Hpt. 263.§ (2)** bekezdése alapján készülő **könyvvizsgálói külön jelentésben tér ki a könyvvizsgáló az ellenőrzések eredményére.**

Fióktelepek specialitásai

- Tőkeszabályozás, tőke megfelelési elvárások alkalmazása nem elvárás
- Nagykockázatvállalás nem értelmezhető – nincs szavatoló tőke
- Tulajdonosi joggyakorlás, Felügyelő Bizottság működése csak az anyavállalatnál ellenőrizhető
- Helyi belső ellenőrzés az anyavállalat belső ellenőrzésének iránymutatása alapján működik

cutting through complexity™

© 2014 KPMG Hungária Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. A Társaság ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. A Társaság nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik a Társaságnak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó és a „cutting through complexity” a KPMG International lajstromozott védjegye.